

**UPRAVLJANJE OTPADOM
NA NAČIN KOJIM SE NE UGROŽAVA ZDRAVLJE LJUDI
I ŽIVOTNA SREDINA**

- 1) prevenciju nastajanja otpada, posebno razvojem čistijih tehnologija i racionalnim korišćenje prirodnih bogatstava
- 2) otklanjanje opasnosti od njegovog štetnog dejstva na zdravlje ljudi i životnu sredinu
- 3) ponovno iskorišćenje i reciklažu otpada, izdvajanje sekundarnih sirovina iz otpada i korišćenje otpada kao energenta;
- 4) razvoj postupaka i metoda za odlaganje otpada;
- 5) sanaciju neuređenih odlagališta otpada;
- 6) praćenje stanja postojećih i novoformiranih odlagališta otpada;
- 7) razvijanje svesti o upravljanju otpadom.

**OTPAD - SVAKA MATERIJAL ILI PREDMET KOJI
VLASNIK ODBACUJE, NAMERAVA ILI MORA DA ODBACI**

PODELA OTPADA PREMA:

1. Materijalu
2. Vrsti (klasifikaciji)
  - Mestu nastanka
  - Sastavu
  - Nameni (mogućnosti korišćenja)

MATERIJAL	UDEO
Papir	33%
Organski otpad	20%
Staklo	10%
Metal	8%
Plastika	7%
Tkanine	4%
Ostalo	18%

VRSTA (KLASIFIKACIJA)

Klasifikacija otpada je postupak razvrstavanja otpada prema njegovom poreklu, sastavu i daljoj nameni

MESTO NASTANKA - POREKLO:

- *komunalni otpad* je otpad iz domaćinstava (kućni otpad), kao i drugi otpad koji je zbog svoje prirode ili sastava sličan otpadu iz domaćinstva
- *komercijalni otpad* je otpad koji nastaje u preduzećima, ustanovama i drugim institucijama koje se u celini ili delimično bave trgovinom, uslugama, kancelarijskim poslovima, sportom, rekreacijom ili zabavom
- *industrijski otpad* je otpad iz bilo koje industrije ili sa lokacije na kojoj se nalazi industrija, osim jalovine i pratećih mineralnih sirovina iz rudnika i kamenoloma
- *otpad iz postrojenja za tretman otpadnih voda (mulj)* i otpada
- *medicinski otpad*

VRSTA (KLASIFIKACIJA)

SASTAV: **karakterizacija otpada** je postupak ispitivanja kojim se utvrđuju fizičko-hemijske, hemijske i biološke osobine i sastav otpada

- *opasan otpad* je otpad koji po svom poreklu, sastavu ili koncentraciji opasnih materija može prouzrokovati opasnost po životnu sredinu i zdravlje ljudi i ima najmanje jednu od opasnih karakteristika utvrđenih posebnim propisima, uključujući i ambalažu u koju je opasan otpad bio ili jeste upakovan
- *neopasan otpad* jeste otpad koji nema karakteristike opasnog otpada
- *inertni otpad* je otpad koji nije podložan bilo kojim fizičkim, hemijskim ili biološkim promenama; ne rastvara se, ne sagoreva ili na drugi način fizički ili hemijski reaguje, nije biološki razgradiv ili ne utiče nepovoljno na druge materije sa kojima dolazi u kontakt na način koji može da dovede do zagađenja životne sredine ili ugrozi zdravlje ljudi

VRSTA (KLASIFIKACIJA)

PREMA NAMENI:

- *Biorazgradivi*
- *Reciklabilni*
- *Otpad koji je moguće spaljivati (energija)*

Zabranjeno je odlaganje i spaljivanje otpada koji se može ponovo koristiti

HIJERARHIJA UPRAVLJANJA OTPADOM PREDSTAVLJA REDOSLED PRIORITETA U PRAKSI UPRAVLJANJA OTPADOM

- **prevencija stvaranja otpada i redukcija, odnosno smanjenje korišćenja resursa i smanjenje količina i/ili opasnih karakteristika nastalog otpada;**
- **ponovna upotreba, odnosno ponovno korišćenje proizvoda za istu ili drugu namenu;**
- **reciklaža, odnosno tretman otpada radi dobijanja sirovine za proizvodnju istog ili drugog proizvoda;**
- **iskorišćenje, odnosno korišćenje vrednosti otpada (kompostiranje, spaljivanje uz iskorišćenje energije i dr.);**
- **odlaganje otpada deponovanjem ili spaljivanje bez iskorišćenja energije, ako ne postoji drugo odgovarajuće rešenje**

TRETMAN OTPADA

- **Ponovno korišćenje i reciklaža**
- **Biološki tretman** (Biološki tretman otpada je proces razgradnje biorazgradivog organskog otpada (papir, karton, baštenski ili kuhinjski otpad i dr.) radi dobijanja korisnih materijala za kondicioniranje zemljišta (kompost) i/ili energije (metan)
- **Termički tretman** (iskorišćenje energije koja se stvara sagorevanjem samo ako je to ekonomski opravdano i ako se za spaljivanje otpada ne koristi dodatna energija, ili se otpad koristi kao gorivo, odnosno dodatno gorivo za koineraciju)
- **Fizičko-hemisjski tretman** (proces koji se smanjuje opasne karakteristike otpada)
- **Odlaganje otpada na deponiju** (vrši se ako ne postoji drugo odgovarajuće rešenje, u skladu sa načelom hijerarhije upravljanja otpadom)

POSTROJENJA ZA UPRAVLJANJE OTPADOM

- količine i vrste otpada;
- način skladištenja, tretmana ili odlaganja otpada, odnosno vrste objekata i postrojenja;
- geološka, hidrološka, hidrogeološka, topografska, seizmološka i pedološka svojstva zemljišta i mikroklimatske karakteristike područja;
- blizina zaštićenih prirodnih dobara i odlike predela

PLAN UPRAVLJANJA OTPADOM

- **Regionalni**
- **Lokalni**

- sakupljanje otpada iz domaćinstva
- sakupljanje opasnog otpada iz domaćinstava
- sakupljanje komercijalnog otpada
- upravljanje industrijskim otpadom
- predlog za ponovnu upotrebu i reciklažu komponenata komunalnog otpada
- smanjenje količina biorazgradivog i ambalažnog otpada u komunalnom otpadu
- mere sanacije neuređenih deponija
- razvijanje javne svesti o upravljanju otpadom

RECIKLAŽA - PREDNOSTI

- **SMANJENJE ZAGAĐENJA** (smanjuje se količina otpada)
- **SMANJENJE EKSPLOATACIJE RESURSA** (posebno neobnovljivih)
- **SMANJENJI TROŠKOVI PROIZVODNJE** (posebno u metalurgiji)
- **UŠTEDA ENERGIJE**

PREKOGRANIČNI PROMET

- Neopasan otpad se može uvoziti radi tretmana pod uslovom da postoji postrojenje za tretman tog otpada
- Zabranjen je uvoz otpada radi odlaganja i iskorišćenja u energetske svrhe
- Zabranjen je uvoz opasnog otpada